

26.35x32.29	1	עמוד 18	הארץ - נגישות	20/12/2011	30063484-8
"אגודת הסטודנטים של אוניברסיטת ת"א - 85405"					

הקול אפשרי

עמית בנימין
ויאיר גוגנהיימר

מרבית הרכישות של דפוסי השפה, צורות ההתנסחות והלוגיקה
אצל בני האדם, מתבצעות על ידי שמיעה. נעת, על מנת להקל
על חרשים וכבדי שמיעה את הקבלה לאוניברסיטה, הושק
לאחרונה קורס פסיכומטרי ייחודי המותאם אישית לקהל זה

ומתמלל. בכל שיעור ולאורך כולו ישנן שלוש דמויות מול התלמידים. הראשון הוא המורה, שהוא המומחה לנושאים הפסיכומטריים, מודע לתלמידים היושבים מולו, מדבר לאט ובצורה ברורה, כך שמי שמעוניין, יכול לקרוא את שפתי. השני הוא המתרגם לשפת הסימנים, המתרגם את דברי המורה עבור התלמידים רוברי שפת הסימנים. האחרון הוא מתמלל, המקליד בזמן אמת את כל מה שהמורה אומר. התמלול מוקרן על מסך גדול בצד הלוח ומאפשר לתלמידים כבדי השמיעה לקבל גיבוי, למקרה שהם לא שמעו טוב או לא הצליחו לקרוא את השפתיים. חשוב לציין שללא עוזרים אלו, אנשים עם לקות שמיעה מאבדים את הכיתה ברגע הראשון שבו הם לא מרוכזים במורה או כשהמורה מפנה לרגע את ראשו.

המענה השני, הוא נושא ההתאמה האישית. בכל שבוע מתקיים מפגש עזרה למתקשים. במפגשים אלו, התלמידים מחולקים לקבוצות קטנות לפי צורת ההנגשה המתאימה להם (צריכים שפת סימנים או לא) ומקבלים סיוע בשיעורי הבית וחיוק לנושאים בעייתיים. מפגשים אלו נועדו לוודא שכל הכיתה תשמור על קצב אחיד. מענה נוסף הוא עיקרון הניסוח. בקורס ניתן דגש מיוחד להבנת ניסוחים בעברית, דבר שאנשים עם לקות שמיעה מתקשים בו ולא מקבל כל התייחסות בקורסים הרגילים.

החווייה בקורס, שבסוף החודש יתקיים המחזור השני שלו, מיוחדת הן לתלמידים והן למדריכים. במהלכו נחשפים המדריכים לקשיים אחרים ונוספים ממה שהכירו עד כה בקורס הפסיכומטרי. הדבר בא לידי ביטוי גם בדברים הקטנים

כל אחד מאיתנו שעבר את הבחינה הפסיכומטרית, יודע עד כמה קשה ומפרכת היא. תוסיפו לזה את קורס ההכנה הארוך והמייגע ותקבלו מרתון לימודים, המשתרך על פני כמה חודשים. נעת תארו לעצמכם שאתם צריכים לעשות את כל זה מבלי היכולת לשמוע.

אוזן קשבת

על פניו, אדם שיכול לראות, לקרוא ספרים, להשתמש במחשב, לגלוש באינטרנט ואפילו לקרוא שפתיים, אין שום סיבה שיתקשה בלימודים. בסוף שנת 2009 נחשפנו להפתעתנו. בפעם הראשונה, לקשיים הלימודיים של אנשים עם לקות שמיעה. לפני כן, בכלל לא הבנו מדוע ישנה בעיה מיוחדת. הרי הם יכולים לראות את חומר הלימוד והם בסך הכל כבדי שמיעה או חירשים. אז למה הם בכל זאת מתקשים להתגבר על המכשול השמיעתי וללמוד? עם הזמן התגלו בפנינו הקשיים הייחודיים של לקויי השמיעה. הבעיה מתחילה ביכולת לרכוש שפה. מרבית הרכישות של דפוסי השפה, צורות ההתנסחות והלוגיקה אצל בני האדם, מתבצעות על ידי שמיעה. הזיכרון השמיעתי הוא החזק והיעיל ביותר בהליך לימוד השפה, וחיכוך של דברים אותם אנו שומעים הוא טכניקה חשובה לרכישה תקינה שלה.

אנשים חרשים וכבדי שמיעה נתקלים בקשיים רבים כשמדובר בשפת האם שלהם, אז קל וחומר אם כך, כאשר הם מנסים לרכוש שפה נוספת כמו אנגלית. לאנשים בעלי לקות שמיעה יש בגרות מותאמת בלשון ורמת הצלחתם הממוצעת בלימודי האנגלית בכל שלבי מערכת החינוך,

אנשים חרשים וכבדי שמיעה נתקלים בקשיים רבים כשמדובר בשפת האם שלהם, אז קל וחומר אם כך, כאשר הם מנסים לרכוש שפה נוספת כמו אנגלית

ביותר, כמו סימון לתלמידים על כך שיש לעבור לפרק הבא בבחינה, באמצעות כיבוי והדלקת האור בכיתה. במקביל, התקבלה התחושה שאנחנו מצליחים להנגיש את קורס הפסיכומטרי באופן המיטבי ביותר. לחלק מהתלמידים זו הייתה ההזדמנות הראשונה שבה הם קיבלו חוויה לימודית עם הנגשה מתאימה.

עו"ד עמית בנימין הוא מנכ"ל "סטודנט", יאיר גוגנהיימר הוא סמנכ"ל "סטודנט", המרכז ללימודי פסיכומטרי של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת ת"א. בשיתוף עם המכון לקידום החרש והמוסד לביטוח לאומי

נמוכה משמעותית מרמת ההצלחה הממוצעת באוכלוסיה הכללית. קושי נוסף המעכב אותם, הוא העובדה שקצב העברת החומר ממורה לתלמיד בעל לקות שמיעה, איטי יותר מאשר לתלמיד שומע. זאת מכיוון, שהשמיעה מהירה יותר מקריאת שפתיים, מילים או סימנים.

מפה לאוזן

בעקבות זיהוי הקשיים והצרכים של אוכלוסיית החירשים וכבדי השמיעה, נולד לו קורס ההכנה הייחודי לבחינה הפסיכומטרית, שנותן מענה לצרכים המיוחדים בכמה וכמה דרכים. המענה הראשון הוא ממד הזמן. בראש ובראשונה, הקורס נמשך זמן רב יותר, מספר השיעורים גדול יותר ואף אורכם. הדבר מאפשר קצב הוראה איטי יותר ויתרה מזאת, את האפשרות לוודא שאף תלמיד לא נשאר מאחור. הנגשה - הקורס מונגש על ידי מתרגם לשפת סימנים